

גמרא:

אמר רב יוסף: אין מערבין, לא התירו חכמים לצאת חוץ לתחום על ידי עירוב [רש"י] אלא לדבר מצוה, אבל מדאורייתא לא שאני לן [ריטב"א].

ותמהינן עלה: מאי קא משמע לן רב יוסף?

והא תנינא לה במשנתנו: לכל מי שילך לבית האבל או לבית המשתה, ומדנקט אלו שהן דבר מצוה, מוכח שאין מערבין אלא לדבר מצוה!?

ומשנינן: ממשנתנו אין להוכיח. כי מהו דתימא, אורחא דמילתא קתני, שאין דרכן של רוב בני אדם לערב עירובי תחומין אלא לדבר מצוה [ריטב"א], קא משמע לן שבדוקא לדבר מצוה קתני.

שנינו במשנה: וכל מי שקיבל עליו מבעוד יום, מותר, משתחשך, אסור:

שמעת מינה ממשנתנו: "אין ברירה" אפילו בדרכנן [ריטב"א]!

דאי יש ברירה, נימא: תיגלי מילתא — השתא כשחשכה שבת ונתרצה בעירוב — למפרע, דמבעוד יום בזמן קניית העירוב, הוה ניחא ליה.

כיון שנודע לו מבעוד יום שהניחו עירוב, ושתק ולא גמר בלבו אם לסמוך עליו או לא, הרי עתה, משחשכה, ונתרצה אז לסמוך על העירוב, אמרינן כי זה שהיה ספק אצלו בזמן קניית העירוב, הוי ליה כאומר: למקום

אלמא — סבר רבי טרפון — כיון דמספקא ליה, אי נזיר אי לא נזיר הוא — לא משעביד נפשיה להיות נזיר.

הכא נמי בדבר שהוא אסמכתא, כיון דלא ידע בודאות, והוא מסתפק אי קני אי לא קני — לא גמר ומקנה.⁽⁵³⁾

הדרן עלך פרק חלון

פרק כיצד משתתפין

מתניתין:

כיצד משתתפין בעירובי תחומין?

אם רוצה, אינו גובה מכל אחד חלק בעירוב.

אלא מניח את החבית של אוכל או משקה [ריטב"א], ואומר: הרי זה עירוב לכל בני עירי, לכל מי שילך.

כלומר: הריני מערב לכל אחד ואחד מבני עירי, אם ירצה לילך לבית האבל שהוא לאותו צד העיר שבו מניח העירוב, או לבית המשתה של חתונת בנו [תוספות יום טוב] שבאותו צד העיר.

[ומזכה להם את העירוב, כדאמרינן לעיל דף פ א שצריך לזכות, ריטב"א].

וכל מי שקיבל עליו מבעוד יום לסמוך על אותו עירוב ולילך — מותר לצאת חוץ לתחום העיר.

אבל אם החליט לסמוך על אותו עירוב משתחשך — אסור, שאין מערבין משתחשך.

53. ראה בתוספות סנהדרין דף כה א